

Felsőoktatási együttműködési programok, lehetőségek

Felsőoktatási műhelykonferencia külképviseleti munkatársak számára

2018. július 3.

Tordai Péter, igazgató, Tempus Közalapítvány

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

MIRŐL LESZ SZÓ?

- I. A Tempus Közalapítvány feladatköre
- II. A felsőoktatás nemzetköziesítésének szakpolitikai kontextusa
- III. Felsőoktatási mobilitási és együttműködési programok

A TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY TEVÉKENYSÉGI KÖRE

tka.hu

- Globalizáció, gazdasági válság, a politikai intézményrendszer kihívásai, az EU útkeresése
- Az oktatás kiemelt európai prioritássá vált
 - Európai Oktatási Térség (2025-re)
 - Nyelvtanulás
 - Megerősített Erasmus program
 - European Student Card
 - Európai Egyetemek kezdeményezés
 - A középiskolai és felsőoktatási végzettségek automatikus elfogadása
- Erősödő regionalitás (Nordic, Baltic, V4)

- European Universities
- 2024-ig 20 hálózat
- Oktatás / kutatás / innováció
- Közös, európai diploma
- Határokon átívelő tanulási / oktatási / kutatási lehetőség
- Kiválóság, versenyképesség
- Az Erasmus+ alatt kísérleti szakasz, majd 2020 után végleges formában
- Beadási határidő: várhatóan: 2019. február
- A tevékenység kezdete: 2019. október
- Kérdések:
 - Mi a hozzáadott érték a jelenlegi hálózatokhoz képest?
 - Kiválóság vs. sokszínűség (nemcsak a kutató egyetemek)

- 2018. május 25. (A Sorbonne Nyilatkozat 20. évfordulóján)
- A felsőoktatásért felelős miniszterek
- Az Európai Felsőoktatási Térség megerősítése
 - Elismerés (előzetes tudás, tanulmányi időszakok, diplomák), ECTS
 - Hallgató központú oktatás
 - Digitalizáció - Megújuló Oklevél melléklet (Europass), European Student Card
 - Minőségbiztosítás
 - Tematikus munkacsoportok

 - Fokozottabb együttműködést a tanulás / tanítás megújításában
 - A mobilitási célkitűzések értékelése

- Az EU 2021-2027-es költségvetésének tervezetében 30 mld EUR oktatásra
- 2x forrásbővülés
- 2018. május 30. – az új program tervezete:
 - Folytonosság
 - Ésszerűsítés
 - Befogadás, hátrányos helyzetűek
 - A köznevelés és a szakképzés súlyának a növelése
 - A résztvevők számának jelentős emelése
 - További nyitás Európán kívülre

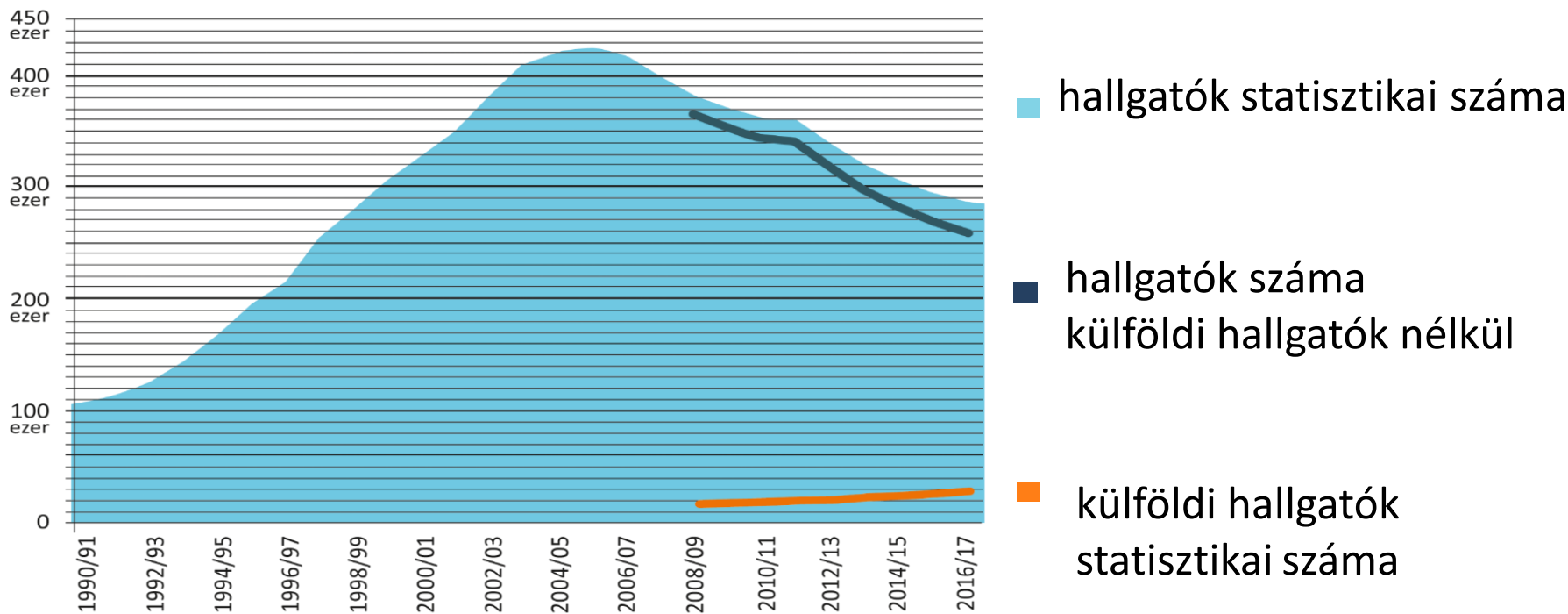
2023-ig

- 20% részképzésre kiutazó hallgató
- 40 000 teljes idejű képzésre beutazó hallgató

Eszközök:

- Stipendium Hungaricum
- Campus Mundi

Hallgatói létszám és külföldi hallgatók a magyar felsőoktatásban (1990-2017)

- 2017/18: 32 309 külföldi hallgató (25 554 idegen nyelvű képzésben)
- 2016/17: 28 628 külföldi hallgató
- A külföldi hallgatók aránya nappali tagozaton 15,14%

NEMZETKÖZI MOBILITÁSI PROGRAMOK

ERASMUS+ EURÓPÁBAN

AZ EURÓPAI UNIÓ TAGÁLLAMAI
 • IZLAND • LIECHTENSTEIN •
 MACEDÓNIA • NORVÉGIA •
 TÖRÖKORSZÁG

ERASMUS+ EURÓPÁN KÍVÜL*

A VILÁG SZINTE MINDEN ORSZÁGA
 * kivéve az Európai Unió országait

CAMPUS MUNDI

A VILÁG SZINTE MINDEN ORSZÁGA

ÁLLAMKÖZI ÖSZTÖNDÍJAK*

A VILÁG KÖZEL 50 ORSZÁGA
 * a mobilitás formája és képzési szintje országonként eltérő

CEEPUS

ALBÁNIA • AUSZTRIA • BOSZ-
 NIA-HERCEGOVINA • BULGÁRIA •
 CSEHORSZÁG • HORVÁTORSZÁG •
 KOSZOVÓ • LENGVELOSZÁG •
 MACEDÓNIA • MOLDOVA • MON-
 TENEGRÓ • ROMÁNIA • SZERBIA •
 SZLOVÁKIA • SZLOVÉNIA

EGT ALAP

NORVÉGIA • IZLAND • LIECHTENSTEIN

MELYIK ÖSZTÖNDÍJAL?
 MILYEN KÉPZÉSI SZINTEN?
 MILYEN FORMÁBAN?
 HOVÁ MEHETEK?

FELSŐOKTATÁSI EGYÉNI MOBILITÁST TÁMOGATÓ ÖSZTÖNDÍJPROGRAMOK 2016-2017

ALAP-
KÉPZÉS

MESTER-
KÉPZÉS

OSZTATLAN
KÉPZÉS

DOKTORI
KÉPZÉS

teljes
képzés

tanulmányi
célú
részképzés

szakmai
gyakorlat

tanulmányút,
kutatás

nyári
egyetem

www.lassvilagotosztondijjal.hu

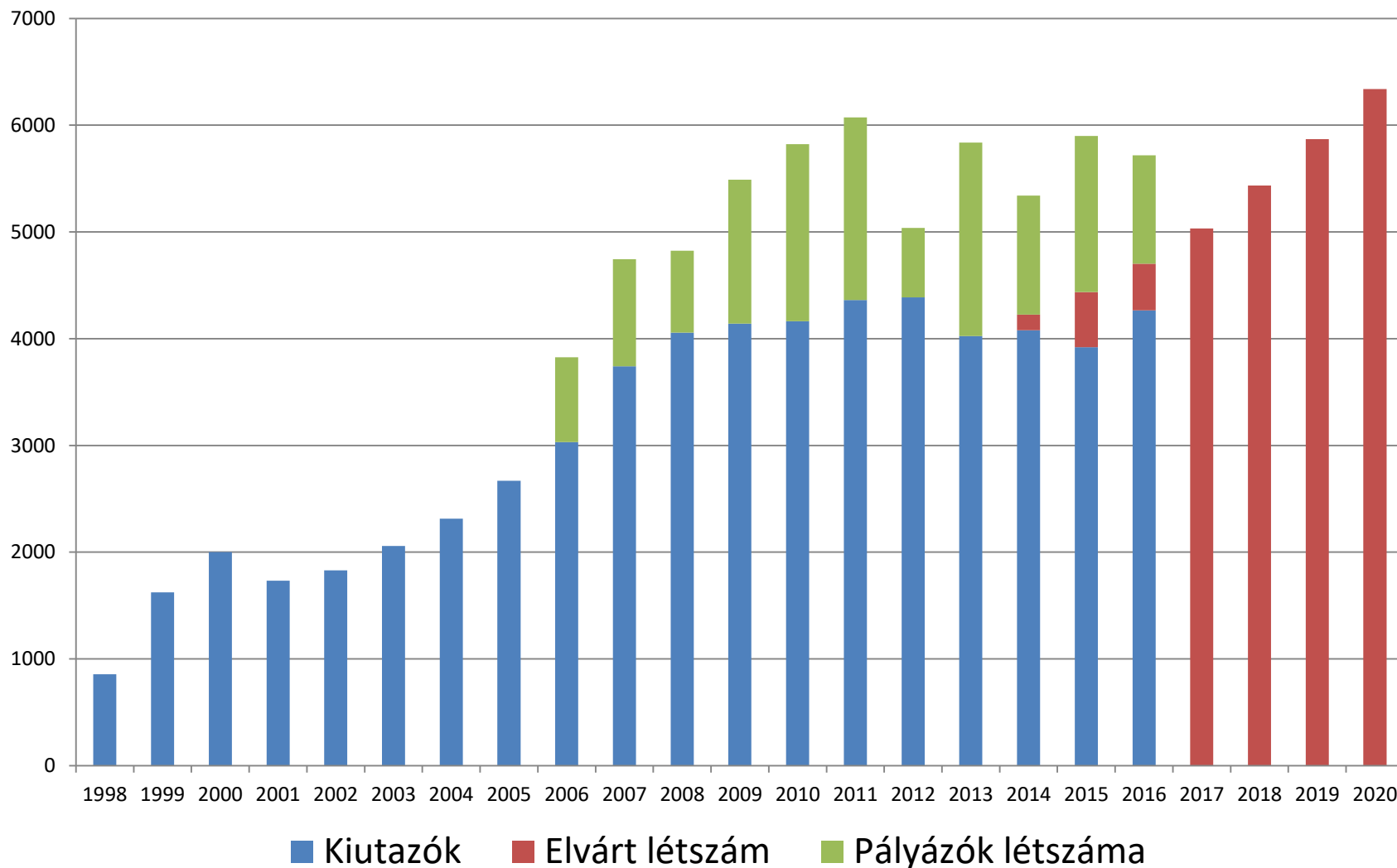
ERASMUS+ MAGYARORSZÁGON

- 49 FOI
- 2017: 15,9 MEUR
(14,9 MEUR mobilitásra +
1 MEUR stratégiai partnerségekre)
- 4527 hallgató
- 1368 oktató
- 810 munkatárs
- A FOI-k pályáznak a TKA-hoz hallgatói
és munkatársi mobilitások
megvalósítására
- 2018: 18,6 MEUR / 2019: 20,4 MEUR

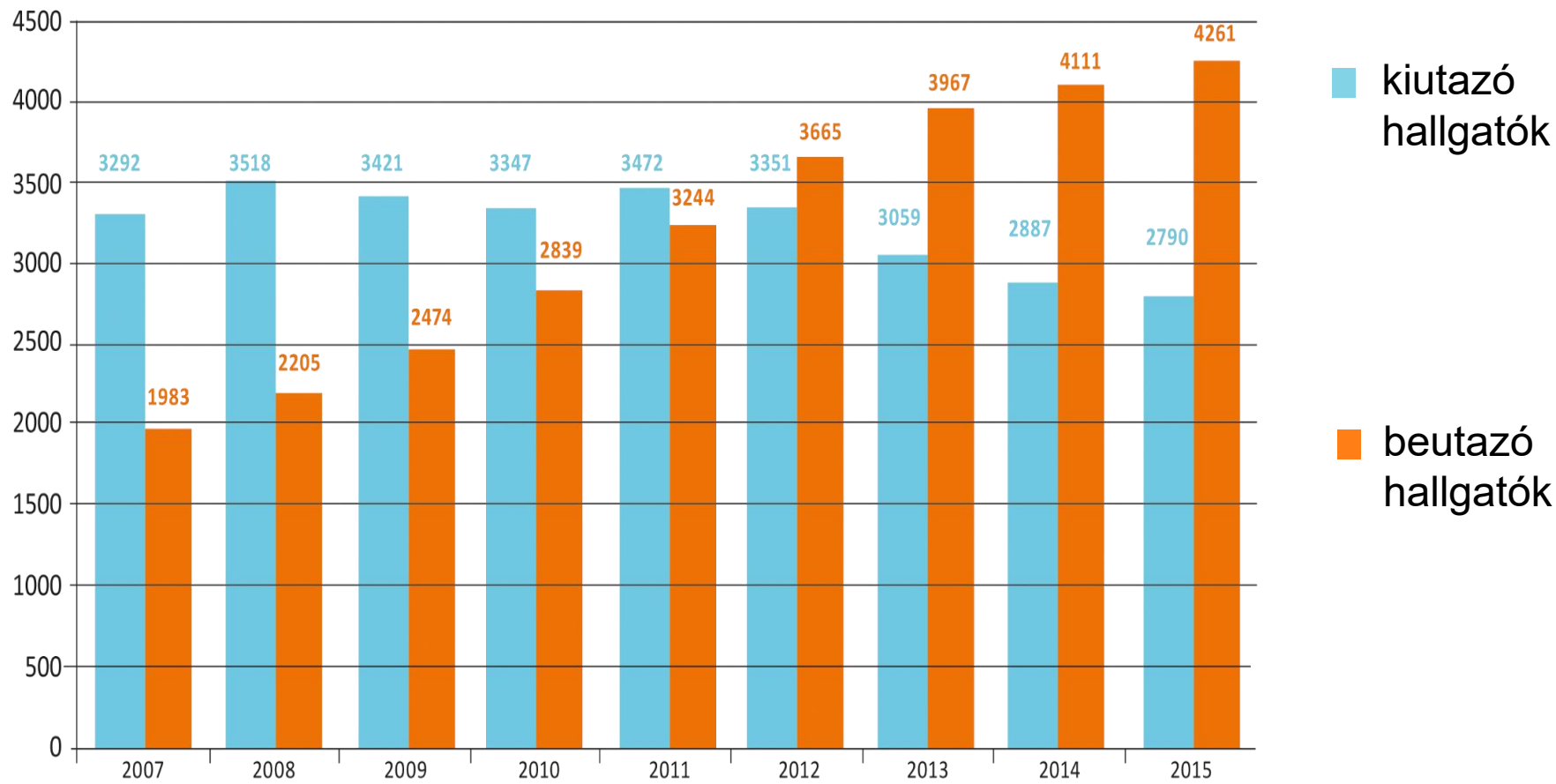
Erasmus hallgatói mobilitás (1998-2020)

Legkedveltebb célországok (hallgatók)

Ország	Részképzés	Szakmai gyakorlat	Összesen
Németország	562	258	820
Spanyolország	266	187	453
Olaszország	310	87	397
Nagy Britannia	143	122	265
Hollandia	205	53	258
Ausztria	137	112	249

KI- ÉS BEUTAZÓ HALLGATÓK (TANULMÁNYI MOBILITÁS)

NEMZETKÖZI KREDITMOBILITÁS (EU-N KÍVÜLI MOBILITÁSOK)

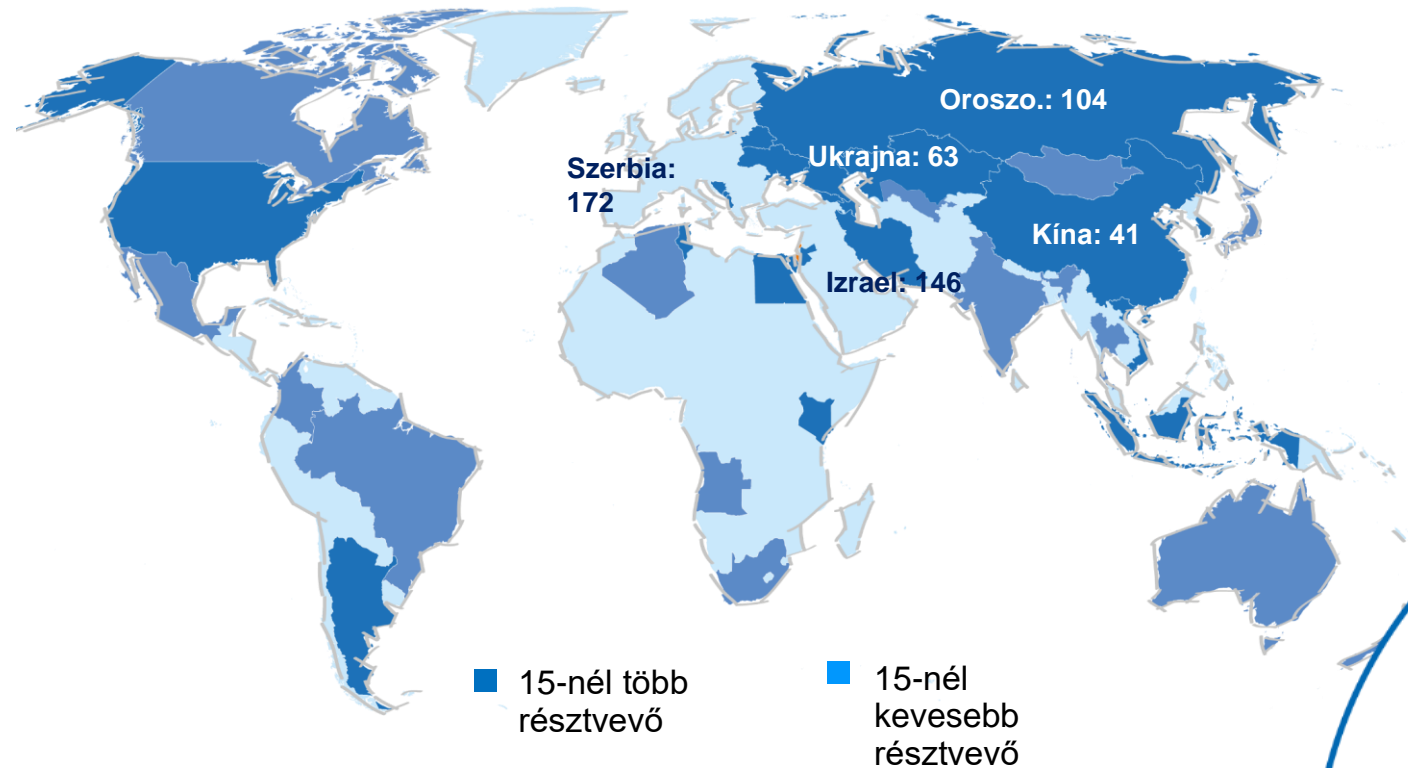
A magyar FOI-k finanszírozzák a ki- és beutazó mobilitásokat is (hallgatói, munkatársi)

Kb. 3 MEUR

Legnépszerűbb országok

Ország	Kiutazó hallgató	Beutazó hallgató	Összesen
Szerbia	5	31	36
Oroszország	9	23	32
Albánia	4	26	30
Izrael	14	9	23
Kína	9	10	19
Brazília	3	14	17

ERASMUS+ NEMZETKÖZI KREDITMOBILITÁS 2017/2018

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A hazai felsőoktatás nemzetköziesítése: 9,2 mrd Ft

- felsőoktatási intézmények nemzetköziesítése
- hallgatói mobilitási ösztöndíjak

Nemzetköziesítési tevékenységek céljai:

- magyar felsőoktatás nemzetköziesítésének elősegítése
- az intézmények nemzetközi szerepének, elismertségének növelése
- a felsőoktatás minőségének javítása
- az intézmények szakmai fejlesztése

NEMZETKÖZIESÍTÉSI TEVÉKENYSÉGEK A CAMPUS MUNDI PROGRAMBAN

Intézmények szakmai fejlesztése

I. Kapacitás fejlesztés, hálózat építés, rendezvények, képzések

Nemzetközi koordinátori hálózat, intézményi nemzetközi kollégák képzése, információs források (kiadványok, képzések, szakmai műhelyek, tudásmegosztó rendezvények), PLA –k (Peer learning activities)

II. Szolgáltatás fejlesztés (intézményi, hallgatói szolgáltatások)

Nemzetközi hallgatók mentorálása, adatforrások fejlesztése (pl: Study Finder, mobilitás adatok, hallgatói elégedettség mérés, vásári hatékonyság mérés stb.), online felületek (DreamApply, Study in Hungary portál, Alumni portál stb.)

III. Magyar felsőoktatás népszerűsítése

Hallgató toborzó vásárok, oktatási kiállítások, konferenciák, kapcsolatépítő nemzetközi felsőoktatási fórumok stb.

NEMZETKÖZIESÍTÉSI TEVÉKENYSÉGEK A CAMPUS MUNDI PROGRAMBAN

Kutatási és fejlesztési tevékenységek

I. Nemzetközi hallgatói mobilitás

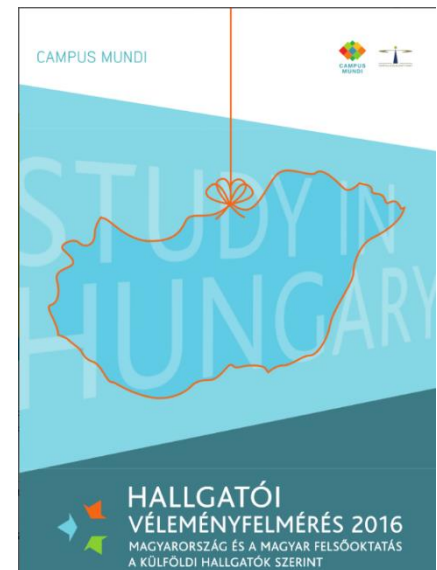
- Kifelé irányuló mobilitás tényezői, hazai hallgatók attitűdmérése
- Befelé irányuló mobilitás tényezői, külföldi hallgatók véleménymérés
- Magyarországon tanuló hallgatók pályakövetés
- Nemzetközi hallgatók a magyar felsőoktatásban

II. Nemzetközi személyzeti és oktatói mobilitás

- A hazai Doktori Iskolák és a nemzetköziesítés
- Mobilitások szerepe a partnerkapcsolatok építésében és idegen nyelvű képzések fejlesztésében

III. Hatástanulmány: nemzetközi kiállítások és hallgató toborzó vásárok

- Hosszútávú hatások felmérése, értékelése, javaslatok megfogalmazása

ALUMNI TEVÉKENYSÉGEK A CAMPUS MUNDI PROGRAMBAN

TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY

CAMPUS
MUNDI

Kapcsolattartás a Magyarországon felsőoktatási (rész)tanulmányokat végzett külföldi hallgatókkal a tanulmányi időszak után

- Szakmai, tudományos, gazdasági-politikai kapcsolatok kiépítése, erősítése
- A magyar felsőoktatás külföldi népszerűsítése

Tevékenységek

- Alumni portál
- Önkéntesek bevonása
- Felsőoktatási intézményekkel való együttműködés
- Nemzetközi szakmai műhely
- Tiszteletbeli elnök

Ösztöndíjazás: a világ bármelyik országába

Mobilitás típus	Tervezett összlétszám	Eddigi ösztöndíjas létszám (2016 – 2018)
Részképzés*	2 900 fő	1 639 fő
Szakmai gyakorlat	3 900 fő	580 fő (!)
Rövid tanulmányút	1 200 fő	471 fő

**Külföldi részképzés pályázható:*

- *küldő intézmény külföldi partneregyetemére;*
- *Államközi szerződés keretében;*
- *Freemover mobilitásként*

ERASMUS+ CAPACITY BUILDING IN THE FIELD OF HIGHER EDUCATION

Célok

- A partnerországok felsőoktatásának, felsőoktatási rendszerének modernizációja
- EU külpolitikai és fejlesztési törekvései
- Magyar intézmények láthatósága, nemzetközi kapcsolatai, oktatási (és gazdasági) kapcsolatok fejlesztése

Megvalósítás

- Európai (ún. programországok) és Európán kívüli intézmények konzorciumai
 - 2-3 év
 - EU szomszédos régiói + Ázsia, Latin-Amerika, ACP, Dél-Afrika, Irak, Irán, Jemen
- Kivétel: Öböl-menti és további fejlett országok (Ausztrália, USA, Japán stb.)

Jellemző tevékenységek

- Képzésfejlesztés
- Egyetemek modernizációja (pl. menedzsment)
- A felsőoktatás és a társadalom, az üzleti élet kapcsolatainak fejlesztése
- Nemzetköziesítés
- Felsőoktatási rendszerek és a tágabb gazdasági és szociális környezet közötti kapcsolat erősítése
- Bologna típusú reformok

Célok

- A kiválóság, az innováció támogatása
- Az európai felsőoktatás vonzerejének növelése a világban
- A diplomák értékének növelése
- Szoros egyetemi együttműködések

Megvalósítás

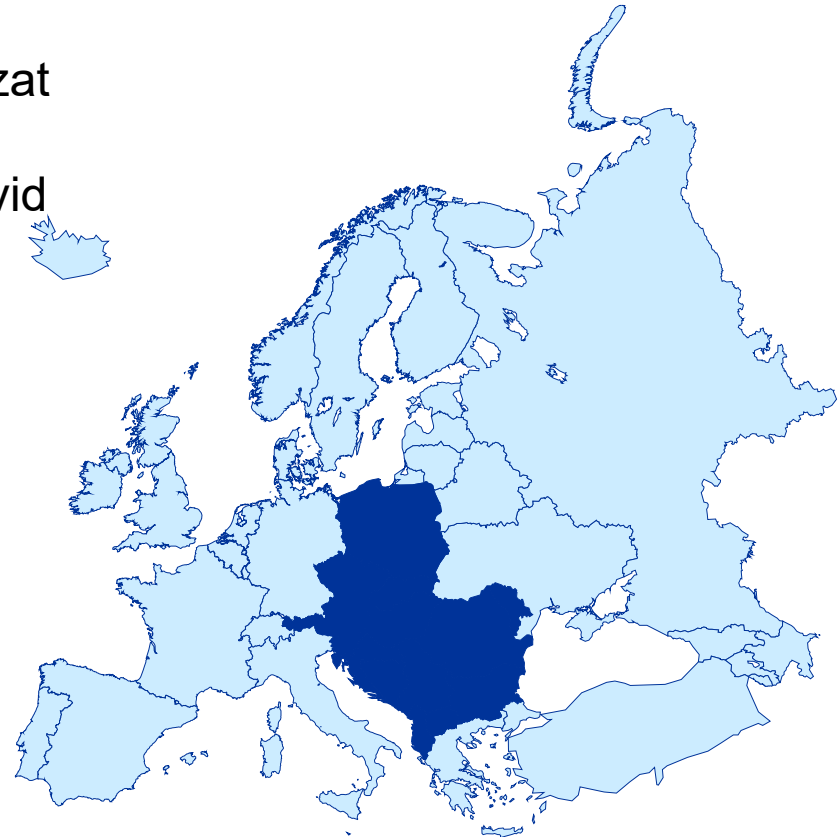
- Legalább 3 európai felsőoktatási intézmény által közösen kínált mesterképzés
- Kiemelt hallgatói ösztöndíjak a világ minden tájáról jelentkező hallgatóknak teljes képzésre
- Európai és Európán kívüli partnerek (nem csak egyetemek)

Jellemző tevékenységek

- Hallgatók toborzása
- Teljes képzés, közös vagy többes diploma
- Vendégoktatók fogadása (munkáltatóktól is)
- Beépített intenzív kurzusok, nyári egyetemek
- Kiváló elhelyezkedési lehetőségek
- Erős alumni tevékenység

CEEPUS – CENTRAL EUROPEAN EXCHANGE PROGRAMME FOR UNIVERSITY STUDIES

- 16 ország
- Magyarország: erős középmezőny:
- 650 ösztöndíj-hónap beérkező hallgatók, oktatók számára
- Tematikus mobilitási hálózatok: a hálózat tagjai között zajlik a mobilitás
- Félévathallgatás, szakdolgozatírás, rövid oktatói utak
- Nyári egyetemek, intenzív programok, szakmai kirándulások koordinációs találkozók
- Egyszerű pályázat, kiválóan alkalmas partnerekkel való kapcsolatfelvételre
- 2017/2018-ben
 - 543 beutazó (249 hallgató + 294 oktató)
 - 482 kiutazó (200 hallgató + 282 oktató)

- Bilaterális, oktatási együttműködések (munkatervek) alapján meghatározott ösztöndíj lehetőségek
- A munkatervek által meghatározott együttműködések formai keretei:
 - ❖ Mobilitás: kimenő/bejövő
 - ❖ Ösztöndíj célja: teljes- és részképzés, hosszú és rövid tanulmányút, nyári egyetem
 - ❖ Képzési szintek: BA/BSc, MA/MSc, OTM, PhD
 - ❖ Kvóták és al-kvóták száma
 - ❖ Tudományterületek (jellemzően képzési szintenként is pontosítva)
 - ❖ Oktatás nyelve
 - ❖ Ösztöndíj-támogatás részletei

- **Stipendium Hungaricum ösztöndíj**

- kizárólag bejövő mobilitás, teljes és részképzés keretében
- évente egyszeri pályázati kiírás: következő meghirdetés és pályázat megnyitása várhatóan 2018 novemberében
- Lehetőséget biztosít mind angol, mind magyar nyelven való képzésre (a magyar nyelvi képzést 1 éves előkészítő előzi meg)

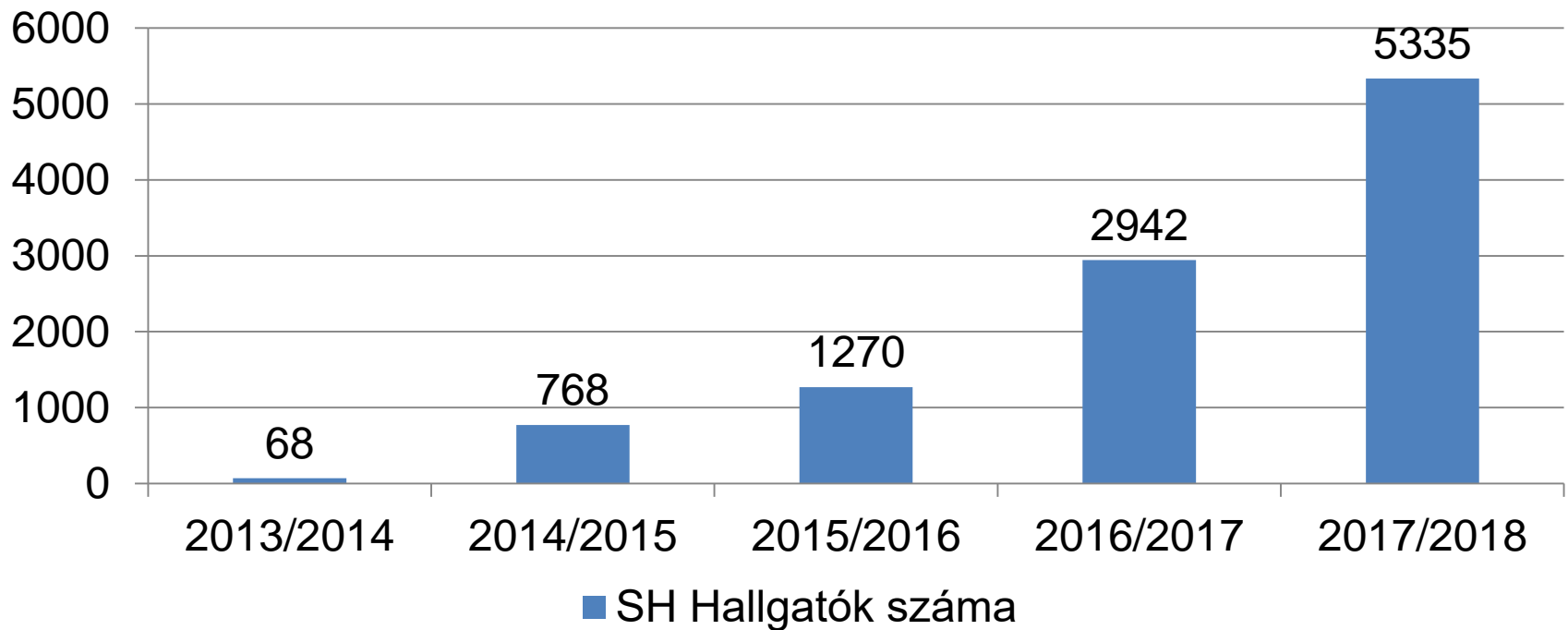
- **Államközi ösztöndíjak**

- Mind bejövő, mind kimenő mobilitásra van lehetőség, teljes- és részképzés, tanulmányút és nyári egyetem keretében
- Évente egyszeri pályázati kiírás
- Bizonyos relációkban munkaterv hiányában *pool*-ból felajánlott ösztöndíjlehetőségekre is van lehetőség. Ezeket a pályázati kiírás pontosítja.

A STIPENDIUM HUNGARICUM PROGRAM SZÁMOKBAN

A partnerországok száma: 2016: 41 / 2017: 48 / 2018: 63

SH hallgatók száma

ÖSZTÖNDÍJPROGRAM KERESZTÉNY FIATALOKNAK

- 10 országból lehet jelentkezni: Izrael, Irak, Jordánia, Egyiptom, Szíria, Libanon, Nigéria, Pakisztán, Palesztina és Kenya
- Csak egyházi ajánlással –ÜKERHÁT jóváhagyása
- Nyertes SH Intézmények teljes képzéseire (alap, mester)
- Ösztöndíj / lakhatási támogatás / utazási támogatás / külön biztosítás / tandíjmentesség

- 2017-ben első felhívás: 80 ösztöndíjas 6 intézményben tanul (251 pályázó)
- 2018-ban második felhívás: miniszteri döntés júliusban (1371 pályázó)
- 22 SH nyertes intézmény mintegy 212 képzésre fogad ösztöndíjasokat
- Intézmények: BME, BCE, BGE, DE, ELTE, EKE, KE, ME, PTE, OE, SZE, SZIE, SZTE

ÖSSZEGZÉS – A FELSŐOKTATÁS NEMZETKÖZIESÍTÉSE

- Kedvező hazai és nemzetközi szakpolitikai környezet
- Szerteágazó programkínálat
- Tovább bővülő lehetőségek (Erasmus+; SH - ?)
- Jelenleg jó forrásfelhasználás – de a növekedés felhasználása kihívás
- Nemcsak mennyiségi, hanem minőségi kérdés is
- Egységes hazai koordináció
- Stratégiai megközelítést az egyetemek részéről
- További lehetőségek az együttműködésben

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

www.tka.hu

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE